

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME — SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER
 6117 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio
 Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:
 Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00.
 Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$4.50.
 Za Cleveland, po razmašalih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00.
 Za Evropo, celo leto, \$7.00.
 Posamezna številka, 3c.

SUBSCRIPTION RATES:
 U.S. and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year.
 U.S. and Canada, \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$4.50 for 6 months.
 Cleveland and Euclid, by carriers, \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months.
 European subscription, \$7.00 per year.
 Single copies, 3c.

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRC, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 3d, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

83

No. 74, Thurs. Mar. 30, 1939

Evropa med vojno in mirom

Gospod Hitler je takozvanim demokratskim državam v Evropi odvzel zadnje iluzije glede samovlade. Ko je strl čehoslovaško republiko, je Hitler obenem naredil ogromno pomoto. Bivša Avstrija sicer nikogar ni brigala, toda uničiti narod kot je čehoslovaški, je tako pomotno politično delo, da se bo moral Hitler bridko kesati radi tega svojega koraka. So državniki v Evropi, ki trdijo, da pomeni propast čehoslovaške republike tudi propast Hitlerja, ako ne mogoče celo Nemčije.

Hitler je z upropačenjem Čehoslovaške naredil demokracijam jako veliko uslugo. Prej so ga nekateri upoštevali, danes je vse proti njemu. In ni zaman izjavil neki angleški državnik, da se Hitler bridko keša svojega čina, katerega pa ne more več popraviti. Ako bi zopet ustvaril čehoslovaško republiko, bi Evropa začela trditi, da je Hitlerja strah in konec bi bilo njegove vlade. Hitler je ustvaril potrebno moralno podlago vseh sil, ki so proti avtokraciji, dočim so bile te sile prej razdeljene medsebojno. V bodočnosti bodo skupno nastopale.

Mnogi primerjajo nastop Hitlerja napram Čehoslovaški nastopu bivšega nemškega kaiserja, ki je vdrl v Belgijo in jo porušil — začasno seveda — dasi se je kaiser podpisal, da ne bo nikdar okupiral Belgije. Zdi se nam, da je podpis povprečnega delavca več vreden kot podpis gotovih ljudi, ki se štejejo za državnike, toda ne spoštujejo niti samih sebe, kaj šele, da bi spoštovali pravice drugih narodov. In vsak narod ima vendar svoje pravice, ki mu ne morejo biti odvzete.

Ko je Hitler zatrl Čehoslovaško, je zahteval od Litvinske, da mu izroči Memel provinco, nakar je zahteval od Rumunske, da sklone z njim pogodbo, ki je ugodna za Nemčijo. Preplašena Rumunska je storila, kar je Hitler zahteval. Glede Memela se sicer človek ne more pritoževati, kajti Memel je dejansko nemška provinca, in kot se je izjavil angleški ministerski predsednik Chamberlain je Hitler storil le "nedolžno tatvino" z zavzetjem Memela.

Toda grožnja napram Rumunski je bolj resna zadeva in človek bi pričakoval, da bo Hitler enako pripravljen uničiti Rumunsko kot je to storil s Čehoslovaško. Sosedna Rumunska je Jugoslavija. In če bi bili Bolgari pametni in če znajo državniki držav v južni Evropi vsaj en mal kos politike, bi se skupno uprli nasilju iz severa. Turčija, Grška, Albanija, Rumunska, Jugoslavija in Bolgarska so vedno skupno močne še dovolj, da porazijo Hitlerja v njegovih osvajaških namelih.

Drugo vprašanje pa je, kaj bo Hitler z Nemčijo, ako bo spravljal ne-nemške narodnosti v svojo državo? Dasi govore, da je Hitler skrajno razsoden in bistroumen, toda toliko vpogleda v zgodovino pa le nima, da bi priznal, kaj se je zgodilo z Avstrijo, ki je tudi podjarmila toliko različnih narodnosti in je ravno radi tega končno propadla in je danes sploh ni več. Ljudje, ki vodijo narode, bi morali boljše poznati zgodovino, ki je najboljša učiteljica človeštva.

Tako živi Evropa v negotovosti, visi med vojno in mirom. Nihče ni pripravljen začeti, toda vsakdo se pripravlja. Ali se bojijo eden drugega, ali pa so strahopetni dovolj, da dovolijo Hitlerju njegove zločine. Bližnja bodočnost bo znala govoriti o tem.

Cudno je na vsak način, da starodavna Evropa z vso svojo kulturo in civilizacijo ne more priti do miru. Ogrorna Amerika, kjer prebivajo menda zastopniki slehernega naroda na svetu, živi v miru in v zadovoljnosti. Evropa tega miru in zadovoljnosti ne more najti. Vse preveč je med narodi hujskačev, radikalcev, agitatorjev in propagandistov, katerih vsak se poteguje za svoje cilje in namene. Evropa bo našla mir šele tedaj, kadar se bodo narodi zedinili kot so se v Ameriki in živeli kot ena ogromna družina. In tedaj ne bo treba več kovati orožja in služiti v prisilni vojaški službi, pač pa bodo lahko širili ono kulturo, katero so prvotno imeli.

Kaj pravite!

Velika je iznajdba radia. Kadar si hočeta danes dva državnika kaj povedati, stopita k zvočniku in dasta duška svojim mislim potok radia. In zraven vse svet poslušala državniške probleme. Se reče, na radiu se pove samo ono, kar sme vedeti ves svet. Privatne zadeve se še vedno rešujejo za zaprtimi vrati. Dobro bi bilo, če bi se tako zmerjanje po radiu vpeljalo tudi v privatne domove splošno. Mesto da bi se sosedje zmišljali čez fenc, naj bi se po radiu. Pomisli-te, koliko bi bilo pri tem zabave za druge ljudi.

Na rokah imamo seznan, koliko višjih armadnih častnikov je v zadnjih letih spravil s poti ruski Stalin Grozni. Ustreljenih, zaprtih, odstavljenih, ali drugače odstranjenih je bilo: trije maršali od petih; 27 generalov, 18 admiralov, 8 političnih komisarjev v oboroženi sili. Vsega skupaj je bilo ustreljenih, ali drugače odstranjenih 13 armadnih poveljnikov od 19, ki jih je štela sovjetska armada; 15 poveljnikov armadnih zborov od 85, ki jih je v sovjetski vojski, 110 divizijskih generalov od 195, 202 brigadnih generalov od 406. Če drugega ne, je to najkrajša pot, da se država izogne plačevanju starostne pokojnine armadnim častnikom.

Veliki načrti z Primorsko

Staro in še danes prevladujoče je prepričanje, da naše ozemlje, tako v celoti, kakor tudi ono, ki je po svetovni vojni pripadlo Italiji, nima nikakega pravega pomena v gospodarskem in le nekoliko v političnem oziru. Saj je bilo to ozemlje za Avstrijo pasivno in ji ni prinašalo nikakih koristi v gospodarskem smislu, zlasti se ni moglo samo sebe preživljati in lični argumenti so in še krožijo po možganih naših ljudi. Nam se vse to še danes zdi verjetno in celo resnično. Naš narod poseljuje zelo majhen del evropske površine, lahko rečemo najmanjšega. Svoje moči in možnosti, ki nam jih nudi ta košček zemlje lahko hitro precenimo. Te so res zelo majhne. Če jih še primerjamo z drugimi, zginejo skoro v nič. Res je, imamo vsakega malo in brez dvoma je, da bi nam to malo zadostovalo, če bi sami gospodarili z njim. A danes je svet tako povezan med sabo da je nemogoče izrezati iz njega majhen košček in mu pustiti, da živi po svoje. Najbolj nemogoče pa je to na takem koščku Evrope, kot ga poseljujemo mi. In tu je morda jedro vprašanja, ki ga hočemo na kratko razmotirati in, ki naj bi pokazalo da v nobenem oziru nismo tako brezpomembni in tako malo-upoštevni, kot so nam vcepljali drugi, ki so in še preko nas grade svoje načrte, svojo moč in bogastvo.

Da je prišlo do pravega povdanka pomena našega ozemlja, ki ga pa brez dvoma še mnogi ne morejo razumeti ni pomagala avstrijska imperijalistična politika in politika velegermanstva, ki je gradila preko nas svoje imperijalistične poti do morja in je v tem imela velike uspehe s tem, da je ustvarila na našem ozemlju eno največjih pristanišč na svetu — Trst.

Naša vodilna politika si do konca svetovne vojne ni mogla predstavljati za Slovence drugačnega okvira, kot habsburškega. Dogodki sami so ji naprtli drugo gledanje. Ta smer imperijalističnega izkoriščavanja našega ozemlja do svetovne vojne, ni imela protivnika v pravem pomenu besede in je bila njena pot gladka. Radi tega je bil seveda tudi razvoj skoro rapiden, zlasti če gledamo na razvoj Trsta, ki je rasel in se dvigal kot malo katero mesto. Naše ozemlje je dobilo že s tem svoj pomen, še bolj pa po vojni, ki ga tudi mi ne bomo mogli prezreti.

Italija je zasedla del našega ozemlja in ta zasedba je bila tudi potrjena po mednarodni pogodbi. Vendar je dolgo časa prevladovalo mnenje, da tudi zanj to košček zemlje nima pomena, da ji prinaša le žrtve, da Trst ne more v njenem okviru uspevati in se razvijati, kar so tudi do kazovale številke, itd. Morda je bil eden najmočnejših razlogov, kolikor nacionalni niso bili upoštevani, gospodarski razlog, češ, da je to ozemlje gospodarsko pasivno in, da potrebuje velikih podpor. V tem naivnem gledanju je šlo celo tako daleč da je prišlo do prepričanja da bo nova gospodarica vsled vseh teh slabih strani, ki jih ima ta zemlja zanj, sama jo vrnila v njen naravni okvir. Razvoj pa je polagoma vse te dokaze razbil, zlasti še, ko je pričela Italija z vso silo pripravljati vse potrebno za morebitno zaščito teh njenih novih meja.

S temi naporji je dokončno potrdila, ne samo to, da misli to ostati in da smatra novo ozemlje, kot trden del svojega, ampak tudi, da ima ta košček zanj poseben in velik pomen. Razvoj je tudi to dokazal, deloma so ti dokazi prišli na dan radi "slučajnega razvoja" dogodkov, če se more sploh razvoj smatrati kot slučajen, deloma pa so kazali dokazi v razvoju gospodarske in politične ekspanzije mlade države same. Teh slednjih ne bi mogel in smel noben politik nikoli prezreti.

Gospodarski pomen, ki smo ga vsi smatrali kot najbolj nevažnega, je eden izmed onih, ki jih je pokazal slučajni razvoj, kot smo to zgoraj imenovali. Še tako veliki preroki in gospodarski politiki, si niso mogli niti pred par leti še predstavljati, da bo morala Italija začeti takozvano avtarkično politiko, ki ima zlasti svoj pomen na gospodarskem polju. V eni izmed zadnjih števil našega lista smo ugotovili, kako velik pomen je dobilo naše ozemlje v okviru te politike za Italijo. Tako velik gospodarski pomen za državo, oziroma velesilo pa ima naše ozemlje samo v tem okviru, dočim bi bilo za vsako drugo velesilo le drugotnega pomena.

Važnejši razlogi, ki dajejo prvenstven in odločen pomen lege našega ozemlja Italiji in bi ga dajali vsaki gospodarici tega koščka zemlje, pa so politični. Za Italijo tiče v njenem razvoju in politični ekspanziji.

Lega Italije, ki z enim delom sili globoko v Sredozemsko morje, z drugim pa precej globoko v trup Evrope, ji daje velik pomen kot pomorski, pa tudi celinski sili. V svoji politiki ne sme zanemarjati ne enega, ne drugega.

Kot zadnja izmed velesil ki ji je notranji razvoj gospodarstva, zlasti industrije utrl pot k notranji enotnosti, pa je svoje zunanje politične sile razvila lahko šele po svetovni vojni, lahko rečemo, šele v zadnjih letih. Njena kolonijalna ekspanzija je pokazala jasno smeri in deloma tudi moč, izkoriščujoč seveda trenutni položaj in slabost nasprotnikov. Kolonijalna politika naj bi ji poleg oblasti nad tujimi ozemljimi, ki se smatra kot važen atribut vseh velikih držav, prinesla predvsem velika ležišča potrebnih surovin za razvoj industrije, ne toliko tudi trg za prodajo industrijskih predmetov. Tega in pa važno vlogo med evropskimi državami naj bi ji dala šele druga stran v katero je usmerjena njena politika, to je njena orientacija proti Evropi in izkoriščanje gornje lege svojega ozemlja.

Balkan in vse kar je z njim v najtesnejši zvezi se smatra kot del Evrope, ki je goden za plasiranje tujih industrijskih predmetov ker še ni dosegel razvoja, da bi sam oskrboval te svoje potrebe. Na drugi strani pa nudi dovolj in preveč naravnih proizvodov in surovin, ki so industrijskim državam, zlasti poljedelsko tako pasivnim, kot je Italija, potrebni v obilni meri. Nič čudnega ni, da se za Balkan in njegovo tržišče že stoletje vršijo borbe v vseh mogočih oblikah, od okupacij, pa do borbe za čim večji preštev. V to borbo je v zadnjem času stopila tudi Italija, kateri so že njeni prvi in najboljši politiki dolgo pred svetovno vojno svetovali, da je najboljša, da se sporazumi z balkanskimi in srednjeevropskimi narodi, ker le tako lahko doseže gospodarsko in politično spopolnilo svojega položaja in potreb. Brez dvoma je jasno, da bi v današnjem času vsako nasilno utiranje poti na Balkan in zavojevanje istega, imelo za posledico velike evropske mednarodne konflikte, čeprav tega sicer še ni moči izključevati. Na Balkanu se namreč križa toliko interesov, da bi bilo nemogoče brez sporazuma in mirnim potom, doseči kakršenkoli uspeh.

Tega položaja, se jasno zaveda tudi Italija. Balkanski narodi, ki jih smatrajo sicer za primitivne, poleg vsega tudi ne bi mogli brez upora prenesti kakršne koli tuje oblasti. Zato je bilo nujno da je Italija, ki je spoznala svoj pomen in to da so njeni predvojni politiki govorili pravilno, ko so predlagali miren in prijateljski sporazum z vsemi balkanskimi narodi, če je hotela igrati res važno in pomembno vlogo v krogu evropskih velesil, obrnila svojo politiko proti Balkanu, kot edinemu delu Evrope, ki je, kakor smo ugotovili, še goden za gospodarsko sodelovanje z industrijskimi velesilami.

Za to pot in pa v njeno močnem podporo, pa ji je bilo edino in samo naše ozemlje. Italija brez Trsta, in njegovega najbližjega zaledja, ne bi v Evropi mogla igrati nikake odločilne vloge. Zanj Trst ni važen kot kako veliko pristanišče, ker ima dovolj drugih, tudi ji ni važen morda kot industrijsko središče, ker se industrija razvija lahko tudi drugod. Važen ji je kot izhodišče, kot prvi in najtrdnější korak na poti proti Balkanu in srednji Evropi. Zaledje Trsta in pa meja po bližnjih gorskih grebenih, naj bi ji nudila le močno obrambo, v zaščiti tega tako važnega ozemlja.

Pomen in važnost, pa je zadobilo to vprašanje, lahko rečemo, šele v zadnjem času. Politichen položaj Evrope v zadnjih časih je nudil Italiji dovolj priložnosti, da je razvila v vseh smereh svojo aktivnost. V tej aktivnosti se je tudi pokazala v smeri proti Balkanu in je odkrila načrte, ki jih ima v tem pravcu. Eden največjih načrtov, ki jih ima, moramo smatrati brez dvoma gradnjo velike avtomobilske ceste od Trsta preko Ljubljane, Zagreba, Beograda, Bukarešte do Kostance, važnega pristaniša ob Črnem morju. Načrt te ceste je bil objavljen pred kratkim časom in je vzbudil po vsej Evropi razumljivo zanimanje. Delo je predvideno tako, da bi države dale na razpolago sredstva za to cesto, kolikor gre preko njihovega ozemlja, dočim bi vsa tehnična dela prevzela Italija in njena podjetja, ki da imajo v tem oziru že velikokušenj. Cesta bi služila potentakem le velikemu avtomobilskemu prometu, ki ne bi dovoljeval morebitnega lokalnega prevoznitstva z raznimi drugimi vozili, zlasti z vozili z vprego. Vsled tega se je seveda porodilo precej ugovorov, zlasti med prizadetimi, češ da naše dežele še niso dosegle tako visokega razvoja, zlasti gospodarskega, da bi potrebovale take ceste, zlasti še, ker bi gradnja zahtevala ogromnih denarnih žrtv. Tako na primer trde nekateri, da bi bile Slovenije potrebne manjše in lepo urejene lokalne ceste, ki naj bi pritegnile tuje, da bi po njih zašli v lepe letoviške kraje Slovenije in tu ostali. Velika prehodnica bi namreč služila le malo domačemu gospodarstvu, ker bi zlasti tuji letoviščarji po njej zdržali mimo in skozi Slovenijo drugam.

S tem načrtom, ki je sicer šele v osnutku, se nam je odprla druga stran italijanske politike v smeri proti Balkanu in Evropi, ki je poleg vsega poudarila pomen našega ozemlja, katerega politični in gospodarski pomen, pa danes ne moremo v podrobnejših razmotritvah. S tem se je poleg močnega germanskega pritiska proti Jadranu, pričel križati preko naš drugi, na Balkan. Mi igramo v vsem tem podrejen vlogo in podcenjujemo, oziroma zanemarjamo vse probleme, ki se nam s tem odpirajo. Italijanski časopisi, tako na primer "Il Piccolo di Trieste" od 4. februarja t. l. namreč jasno ugotavljajo velik pomen te ceste ki nam bi se zgradila tudi preko našega ozemlja in pravijo, da naj bi to "grandiozno delo, ki je namenjeno zvezati z okoli 1,500 km dolgim asfaltiranim trakom Jadransko morje s Črnim morjem in ki naj bi imelo izhodišče s Trsta služilo italijanski ekspanziji proti dunavsko-balkanskemu bazenu."

Četrta ali aprilova številka "Novega Sveta"

Koncem tega tedna izide četrta ali aprilova številka družinskega mesečnika "NOVI SVET", ki bo vsebovala sledeče berilo:

"Velika Noč" (uvodni članek), "Pregled" (svetovnih dogodkov), Jos. Šimenc: "Okultizem, Mediumizem in Spiritizem", P. Evh. Berlec: "Velikonočni spevi" (pesem), J. J.: "Vrnili se je ..." (povest), Ivan Zorman: "Pesem naših dni" (pesem), J. M. Trunk: "Tihe ure: Sanje, želje" (razmišljanja J. M. T.: "Iz narave"; "Shaw o Shakespearu"; "Slovenski pionir" (opisovanje Joliet), "Pogled na mesto Joliet iz zraka" (slika; N. N.: "V dvajsetem stoletju" (članek); "Nenavadne ženitve"; "Dom in zdravje: Dr. R. P. Zaletel: "Razvoj raka v ustih"; Dr. J. W. Mally: "Zobozdravstvo"; "Za smeh in zabavo"; T. Brdar: "Velika ljubezen" (roman).

Ta številka je obenem posvečena velikonočnim praznikom in vsebuje bogato zbirko črtic, povesti, člankov in drugega berila. Ljubitelji lepega berila najdejo v "Novem Svetu" obilo užitka in zabave. "Novi Svet" stane za Ameriko letno \$2.00; za pol leta \$1.00. Za Kanado in Evropo \$3.00 letno in za pol leta \$1.50. Naročnino sprejemajo po naselbinah zastopniki lista, ali pa je isto poslati na: Upravo "Novi Svet", 1849-West Cermak Rd., Chicago, Illinois.

Turška žena nekoč in danes

Podrejena vloga turške žene je izvirala iz mentalitete vzhodnih narodov in iz navad turškega naroda. Žena je bila določena, da igra popolnoma pasivno in fizično vlogo. Njen namen po tedanjem mišljenju je bil dvojen in sicer: Bog in mož. Zato je živela tako skrito, zavitega obraza, brez vsakih pravic. Ločitev je bila kaj lahka — za moža: pognal jo je na cesto, samo doto, ki jo je prinesla s seboj, ji je moral preje izplačati.

Glavni vzrok tega položaja turške žene je bila poligamija. Žena je bila določena samo za uživanje, bila je samo del veselja, ki so ga takrat uživali vsi premožnejši Turki, ki so imeli za svoj cilj, da so dobro jedli, kadili in da so imeli po več žen. Žene so bile popolnoma brez-pravne in niti te pravice niso imele, da bi imele vzgojo svojih otrok v rokah.

Toda že koncem 19. stoletja so za h o d n o - evropska naziranja prodirala vedno bolj trdovratno tudi v Turčijo. Leta 1909 je za časa mladoturškega gibanja Enver-paša bil prvi, ki je bolj slobodno in proti dotlej običajnemu stališču začel z nekimi, čeprav majhnimi reformami, ki so se tikale posebno vprašanja žen. Začel se je boriti proti zastaranimu obrazu. Vendar pa je to nehalo, ko je isti Enver-paša poročil princso iz osmanske kraljevske hiše, ki je mnogo dajala na staro tradicijo. — Šele svetovna vojna in z njo pomanjkanje moških delovnih moči je pripomoglo ženi v Turčiji da javnih šole.

IZ DOMOVINE
 Iz Zagreba je prispela na vest, da je na tamkajšnji cesti, kjer je iskala ljubezni, mirno v Gospodu zasnila Tilka Šarabonova, profesorja in neumorne svetnega delavca g. dr. V. robmona. Pokojna je bila žena in ljubeča mati, ki vela samo za svoje družino. V Gaberju na Goricki 87. letu starosti mirno v Gospodu zasnila ga. Marija Turčič. V Toplicah pri Zastavi umrl g. Matija Pelko, upravitelj tamkajšnje šole.

Korak naprej

Vezel nas videti, kako hitro naša profesija, je izurjenosti in napredku. Skoro ni brez kakne nove iznajdbe, kar napravi našo delo bolj popolno.

V čast si štejemo, da spadamo k taki vrsti profesorji. Ravno tako je čast služiti toliko jakim, vedot, da jim ni nudimo vse, kar znanost in natančnost, da ložje prenašajo našo delo.

LOUIS FERFOLIA

SLOVENSKI POGREBNIK
 3515 E. 81st St.

—Dnevna in nočna postrežba—

WINNETOU

Po nemškem izvirniku K. Maya

Amle leži medvedov kozuh, ne, vi obešenjak! Je bolje, da spite, ko pa bedite! Kajti dokler imate oči odprte, ni noben pošten človek varen, da ga ne bi vodili za nos. Med nama je vse pri kraju, da veste! Vse ste si pokvarili! Spoznal sem vas! Lopov ste, ki se je treba pred njim čuvati!"

Ves razdražen je povedal te besede.

Prav za prav bi si bil moral misliti, da je res odslej pri kraju z najinim prijateljstvom.

Pa že čez pol minute je pridjal z mehkim, prijaznim glasom:

"Lahko noč, sir! Naglo spite, da bode te spočiti, ko vas zbudim!"

Je bil pač le ljub, dober človek, moj stari Sam Hawkens! Trdno sem spal vso noč.

In drugo jutro sem odjedil s Samom na svoje prvo poizvedovanje.

ZA ŽIVLJENJE

I.

Na poizvedovanju.

Merili smo tistikrat železniško progo, ki bi naj potekala iz St. Louisa po ozemlju Indijancev, skozi Novo Mehiko, Arizono in Kalifornijo do Tihnega morja. Nastavljen sem bil s tremi zemljemerji vred pod vodstvom nadinženjerja Bancrofta pri odseku, ki je ležal med izvirki južnega Canadiana in Rio Pecos. Četa westmanov nam je bila dodeljena za varstvo, med njimi Sam Hawkens, Dick Stone in Will Parker. S temi tremi sem kmalu sklenil ozko prijateljstvo. Posebno pa sva si bila dobra prijatelja s šaljivim posebnem Sam Hawkensom.

Tri mesece smo že merili, pa še nismo bili gotovi. Iz raznih vzrokov je delo le počasi napredovalo. Za dober teden smo še imeli dela, tako smo računali, pa bi bili dosegli začetek proge, ki jo je meril sosednji odsek zapadno od nas.

Tedaj pa so se dogodile reči, ki so naše delo burno in nepričakovano prekinile. Slučajno sta naletela na nas Inču čuna, poglavar Apačev iz rodu Mescalero, ki smo po njihovem ozemlju merili, in njegov sin Winnetou. Spremljal ju je Kleki petra, Nemec po rodu, ki ga je usoda zanesla na divji zapad in k Apačem. Dolgo let je živel med njimi, njihov učitelj je bil in svetovalec.

Inču čuna nam je seveda prepovedal meriti po ozemlju Apačev. Med pogajanjem se je zgodila nesreča. Rattler, vodja westmanov, se je napil žganja in ustrelil Kleki petro. Molče sta odjedzila Apača s truplom svojega učitelja, pa vedeli smo, da je "bojna sekira izkopana," da nas bodo Apači napadli in maščevali smrt svojega ljubljena učitelja.

Na divjem zapadu je vedno dobro, da človek ve, kaj počenja njegov nasprotnik, kam se je obrnil in kaj namerava. Zato se je Sam Hawkens odločil, da pojde drugo jutro po nesrečnem dogodku na poizvedovanje. In mene je povabil s seboj.

Tak je bil položaj, ko so se začeli dogodki, ki vam jih bom pripovedoval.

"Ob zori me je Sam zbudil. Parker in Stone sta bila že tudi pokonci, vsi drugi pa so še spali, tudi Rattler. Zgodaj je še bilo, niti dan se še ni delal.

Za zajutrek sva použila vsak svoj kosček medvedje pečenke, se napila vode in napojila konje. Vmes je Sam dajal tovarišema navodila za vse mogoče slučaje, ki bi se utegnili pripetiti v najini odsotnosti.

JOŽE GRDINA:

PO ŠIROKEM SVETU

Avtobus, ki je nekaj časa vozil po jeruzalemskih ulicah, se ustavi in jaz ves srečen stopim na sveta jeruzalemska tla, dasi bi najraje pokleknil.

Zdaj je bila moja prva skrb, da dobim prenočišče in da odložim kovčeg. Kakih pet Arabcev se mi je ponudilo, da mi nese kovčeg. Enega izmed njih sem si izbral za vodnika, kovčeg sem pa nesel sam. Ni se mi zdelo spodobno, da bi tako komodno korakal po ulicah, po katerih je nekaj stopal s takim križem obložen Jezus Kristus, kateremu je še Simon iz Cirene z nejevoljo pomagal nositi težko breme.

Ker se mi je priporočalo, da grem v Casa Nova, frančiškanski hospic ali gostišče za romarje, se napotim naravnost tja; saj ni bil daleč od tam ter blizu cerkve Božjega groba. Prišel tja, sem bil prav prijazno sprejet. Najprvo sem vprašal, če je tu p. Adolf Čadež, slovenski frančiškan v Sveti deželi, potem če lahko tu prenočujem. Dobil sem odgovor, da p. Čadež ni tukaj, pač pa je na drugem kraju, blizu cerkve Ecce Homo. Ako želim z njim govoriti, me takoj spremljajo tja, kar se pa tiče prenočišča, sem pa seveda lahko tukaj. Zadovoljen s tem pojasnilom pustim kovčeg v gostišču ter v spremstvu enega prav inteligentnega lajka grem, da obiščem p. Čadeža.

Kot da sem prišel v povsem nov svet stopam po ulicah in skoroda sam sebi ne verjamem, da sem res v Jeruzalemu. Pri avstrijskem gostišču, sedaj gostišče sv. Družine, stopim na ulico Via Dolorosa; to je del enega znamenite ceste, po kateri je Gospod Jezus nesel svoj križ. Še nekoliko naprej, kjer gre ulica v klanec, pa sem poleg velikega poslopja, kjer je ne-

kaj stala Pilatova palača ter so se odigrali veliki dogodki. Najbolj važen med vsemi, ki so se izvršili tukaj, je bila smrtna obsodba, katero je izrekel rimski oblastnik Poncij Pilat, ko je obsodil Jezusa v smrt na križu. Kar takoj bi rad stopil v te znamenite prostore, toda treba potrpeti. Najprvo moram dobiti izkušenega vodnika, da mi vse to razkaže in pa pojasni, kje so se vršili največji dogodki Kristusovega trpljenja.

Nekoliko dalje of Ecce Homo pridem od kraja bičanja, kjer so surovi vojaki privezali Jezusa k stebri, ter ga bičali. Tu sem se srečal z p. Adolf Čadežem, ki me je sprejel z izredno prijaznostjo. Dobrodušni duhovni sin sv. Frančiška, ki je doma iz Poljanske doline, je zelo preprost pa zgovoren mož, bolj majhne suhe postave, pa bistrega duha, me je pozdravil z prisrčnim: "Bog vas sprejmi, dragi rojak! Zelo me veseli, da vas srečam tukaj. Želite si ogledati Jeruzalem, kajne?" "Da, to je moj namen. Toda, ali bi vi mogli iti z menoj za vodnika?" "To pa prav rad, le žal, da sem zelo zaposlen, ker imam v Ljubljani vso upravo v samostanu, pač pa bi vam v tem oziru priporočil dr. Aleksiča, ki je profesor. On je v tem oziru zelo priporočljiv, ter bo prav rad šel z vami," mi pojasni p. Čadež. Zdaj sem se šele spomnil na tega profesorja, ki mi ga je še v Ljubljani priporočil škof dr. Rožman, toda sem pri vstopu v Jeruzalem čisto pozabil nanj. "Je že res, saj sem še v Ljubljani čul, da je tukaj dr. Aleksič; toda kje se on zdaj nahaja?" "V gostišču sv. Družine, ne daleč od tukaj. Čakajte, sam grem kar z vami, ter vas sam njemu predstavim," nakar se takoj odpravi z menoj.

Kakih pet minut potem sva že stopila v lepo dvonadstropno poslopje, nekdanjega avstrijskega gostišča, kjer me je sprejel dr. Jakob Aleksič, mlad pa energičen duhovnik, ki je bil nastanjen kot vice rektor gostišča sv. Družine. "Bog vas živi, rojak!" je dejal dr. Aleksič ter mi prav krepko stisnil roko. "Kdaj ste pa prišli sem v Jeruzalem?" "Danes popoldne," nakar me povabi v sprejemno sobo gostišča, kjer sem ga po krajšem razgovoru poprosil, če bi me spremljal po Jeruzalemu in drugih svetopisemskih krajih.

"To pa prav z veseljem," pravi dr. Aleksič ter mi obljudi spremljati me kamorkoli si bom želel. "Kje boste stanovali?" "Do sedaj sem mislil v Casa Novi, tam sem že dal spraviti moj kovčeg." "Zelo dobro go-

Dobrila Peter:

Nekaj veselih in žalostnih o divjih in zločinskih lovcih

Z namenom, da vzbudim med sovaščani in ljudmi iz ostalih vasi sočutje do živali, sem mrtvega srnjaka odnesel na dom, kjer smo poskrbeli, da si ga je ogledalo čim več ljudi. Kdorkoli si je ogledal strašno razdejanje, ki ga je napravila po zločinskih roki nastavljena zanka, se je zgrajal in s studom obsojal človeka, ki je bil zmožen takega podlega dejanja.

Pred raztelesenjem smo ugotovili, da je srnjak z zanko vred tehtal nekaj čez 10 kg. Pri raztelesenju uboga trpina smo našli želodec in čreva popolnoma prazna. V gobcu je tičala še neprebavljena hrana, ki je, po vseh vidnih znakih, uhajala namesto v želodec pri zevajoči rani na golčancu zopet na dan. Po zobovju smo mu prisodili 5 do 6 let starosti. Še pred raztelesenjem smo srnjaka fotografirali, rogovje pa odžagali.

Pri natančnem pregledu lovišča smo sicer ugotovili ono mesto, kjer je bila nastavljena usodna zanka, ker pa se je vest o strašni najdbi raznesla po vseh

stiče, žal, da ni malo bliže, da bi tako bila bolj skupaj." "To je pa res. Žal, da si nisem prejšnjemu stvar tako, da bi bil tukaj. Ali bi lahko spremenil, da bi stanoval tukaj?" "Zaradi nas lahko, ker prostora je tu dosti in kot Jugoslovani imate tu pravico do gostišča, ki je bil last bivše Avstrije, sedaj pa so do njega upravičeni gotovi narodi bivše Avstrije in med te spadajo tudi Slovenci." "Potem se nastanim tukaj ter grem v Casa Novo po kovčeg, obenem jim sporočim mojo spremembo." "Čakajte, vas jaz vas spremljam tja in si bova zano še danes ogledala cerkev Božjega groba." "To bi me pa res izredno veselilo, ako bi mogel že danes na Kalvarijo." "Potem greva kar takoj tja," pravi dr. Aleksič, ter se takoj odpravi.

okoljskih vaseh, je gotovo prodrla tudi do ušes grešnika, zaradi česar je ostalo prežanje in poizvedovanje za zločinskimi zankarjem brezuspešno.

Medtem ko me je bojna vihra premetavala po bojnih poljanah, so se v naši hiši stalno gnetli vojaki, ki so prihajali tja na kratak oddih in se zopet vračali na Doberdobsko planoto. Po vsakokratnem odhodu vojakov so domači stalno pogrešili kak predmet. Na ta način so po mojem mnenju izginile tudi zgoraj omenjene slike in rogovje križarja. Zelo mi je žal, ker ne morem teh vrtic podpreti tudi s slikami.

Tisto jesen pred svetovno vojno, ko je debela slana že drugič pobelila polja in je orumenelo listje že odpadlo z dreves, je po tržaški cesti prikoral dolgokraki, mrkrogledi brkač Nane (Ivan), doma iz vasi Slope, in zavil v našo gostilno. Sedel je na svoje običajno mesto za hrastovo mizo, naročil polič istrijanca in ga izpraznil v dušku. Dovolil si ga je še drugo merico, pri tretji pa se mu je že odtajal jezik.

"Ti, fantina!" me pokliče in naroči: "Reci tvojemu staremu, naj pride malo les, da se pomeni-va o jagi." Ko je oče prisedel k njemu, ga je Nane odgovoril: "Ej, France, iz kože bi skočil, ko bi vedel, po kakšnih opravkih sem bil danes v Trstu."

"Vem, vem, Nane, da te ni bilo nikdar kaj prida in da si vsega zmožen, mi je tudi znano."

"Tega mi pa le ne moreš očitati, da lovim zajce v zanko, kajti moje veselje je puška. No, da, res je, da sem zaradi nje moral še večkrat bežati, vendar mi to ne jemlje poguma. Veš, če le utegnem, še vedno rad počakam zajčka, če pride srna, se je tudi ne branim, še posebno sem pa vesel, če preobrnem zvitorepko! Hm, tudi jazbeca rad počakam, ko hodi lomiti koruzo. Veš, France, pa nikar ne misli, da sem morda kak tat, ki lovi in krade z vsemi mogočimi pripomočki, da bi pride do plena, ne glede na letni čas. Ne bom tajil, saj tudi jaz 'fliknem' po zajčkih, ali ne prej, dokler niso 'odprti'!"

Tvoji lovci me seveda zasledujejo, posebno hud je Tinc, ki mi je že večkrat očital, da kradem, zankarim. Pa verjemi mi, France, da moja roka še ni nastavila zanke, ker se mi to stedi, zato je v mojih očeh 'zankar' navaden zločinec in ga sovražim. Če pa slučajno naletim na nastavljeno zanko, jo odvežem."

"Vem, da si ti, Nane, 'pošten' tat in gotovo ne boš tajil, da ne kradeš divjadi po našem lovišču, in ne rečem dvakrat, da nisi danes prodajal naših zajcev v Trstu."

"Vidiš, uganil si. Poglej les v moj koš!" Odkril je košaro, ki je bila res okrvavljena. Na strnjeni krvi so se še lepile zajčje dlake.

(Dalje prihodnjic.)

PIJAČA VSAKE DRUŽINE

5c

Za okusno, kipečo osvežilnost, se vsa družina raduje steklenice ledenomrzle Coca-Cola iz vaše ledenice. Naročite jo z vašo grocerijo.

CLEVELAND COCA-COLA BOTTLING COMPANY

P.Rospect 0333

MALI OGLASI

Naprodaj je hiša

Ki se nahaja na 23100 Ivan Ave. Hiša ima 5 sob, za eno družino. Je kot nova. Cena je samo \$3,800.00. Nekaj malega plačate takoj, drugo na lahka odplačila. Pokličite: KEmore 1429-W. (75)

DNEVNE VESTI

Nemčija se polagoma bliža revoluciji

Buffalo, N. Y., 29. marca. Princ von Lowenstein, ki se sedaj nahaja na obisku v Zd. državah, je včeraj izjavil, da se Nemčija polagoma približuje revoluciji. Hitlerju je to dejstvo le predobro znano. Hitler bi revolucijsko gibanje sicer rad ustavil, toda je že prepozno. Nadalje je princ izjavil, da če Habsburžani niso mogli uničiti Čehov, jih tudi Hitler ne bo. Češka država bo zopet oživila. Ako pride do vojne, bodo Čehi nemudoma na strani nasprotnikov Hitlerja.

Ne bo izročil španskega konzulata

Montreal, Kanada, 29. marca. Demetrio Cuetara, španski lojalistični konzul v tem mestu, je izjavil, da ne bo izročil konzulatnega poslopja vladi generala Franca, dokler slednja vlada ne bo potrjena in priznana od kanadske vlade.

Irski puntarji ostro obsojeni v Angliji

London, 29. marca. Včeraj je bilo tu obsojenih devet Ircev, ki so bili člani teroristične irske organizacije, ki se bori proti Angležem. Povzročili so mnogo bombnih napadov v Angliji. Obsojeni so bili v ječo od 15 do 17 let vsak. Med obsojenimi sta bili tudi dve ženski.

Dobil razporoko, ko je postal 94 let star

Las Vegas, Nevada, 29. marca. Joseph Manning, ki je star 94 let, je dobil za svoj 94. rojstni dan razporoko. Praznoval je ta dogodek s tem, da je plesal pozno v noč. Manning se je poročil leta 1930 z žensko, ki je bila 45 let mlajša. Manning je baže najstarejši mož, ki je kdaj dobil razporoko.

"Poglej, tukaj v Ameriški Domovini je zopet oglaševanih nekaj prav poceni predmetov!"

"Tako priliko je treba izrabiti, da se prihrani nekaj dolarjev."

"Pomni, draga ženica, vsak cent se pozna, ki ga moreva prihraniti."

"Zato vsak dan pregledjva Ameriško Domovino, 'ne samo novice in drugo berilo, ampak tudi oglase. Trгоvec, ki oglašuje v Ameriški Domovini je zanesljiv in pri njem kupujva."

Skrivnosti ruskega carskega dvora

ROMAN

V Petrogradu niso govorili najboljšo o njem.

—Nekega dne mi reče oče, da je prišel dan, ko ne bo svoje hiše več tako čuval, kot da je neka trdnjava.

—V Rigi bo velik manever mornarice. Poveljnik bo carjev brat, veliki knez Konstantin in ta je sklenil, da prepotuje s svojimi častniki vso Kurlandijo.

—Prišel bo tudi v našo vas ter obiskal mojega očeta, ki je bil poglavar kurlandskih plemičev.

—Tvoja dolžnost je torej, hčerka moja, — mi je rekel oče, — da počastiš velikega kneza s svojim sprejemom. Sprejeli bomo velikega kneza za nekaj dni v svojo hišo in bomo morali pogostiti tudi njegove častnike.

—Denarja imas na razpolago, kolikor ga potrebuješ. Pri-skrbi vse, kar je potrebno. Po-brigaj se zato, da ne bo tre-ba kurlandskemu plemiču za-rudeti pred Romanovom.

—Želja mojega očeta mi je bila ukaz.

—Naročila sem takoj iz Rige vsega, kar je bilo treba da se priredi velika svečanost. Prišlo je mnogo lakajev, spret-nih kuharjev, množica naj-boljših delikates, sadja in vi-na.

—Naša tiha hiša se je po-polnoma spremenila.

—Sto rok je delalo ves dan, da kar najsijajnejše sprejme-mo velikega kneza.

—In potem je prišel — on.

—Sprejela sem ga pred vrat-mi in mu izročila velik šopek roz. On jih je sprejel in se pri tem globoko zagledal v moje oči.

—Moje srce je močno udar-jalo in polastila so se me ču-stva, ki jih prej nisem pozna-la.

—Ljubila sem carjevega bra-ta.

—Veliki knez je našel kmalu priložnost, da mi zašepeče, ka-ko sem nanj delovala, da me ljubi in da brez mene ne more več živeti.

—Ko je odšel nekoč s svo-jimi častniki na izlet se mi je vrgel pred noge ter mi pri-segel večno ljubezen in zvesto-bo.

—Ne vem več, kaj je takrat govoril. Spominjam se samo, da sem presrečna poslušala njegove besede, da sem blaže-na pozabila vse v njegovem objemu.

—Postala sem njegova; bi-la sem njegova žena, četudi na-ju ni oče blagoslovil.

—Šele ko se je zgodilo, ko je minilo — tedaj sem začu-tila težko krivdo. Vedela sem, da me bo oče proklel, ako mu priznam resnico. Tako mi ni preostajalo drugega, kot da privolim in soglašam s pred-logom velikega kneza, da po-begnem z njim.

Frank Rich in Frank Klun
E. 61ST ST. GARAGE

Se priporočamo za popravilo in barvanje vašega avtomobila. Delo točno in dobro.

Frigidaire ledenice

1937 in 1938 modeli po zelo znižanih cenah.

NORWOOD APPLIANCE & FURNITURE

6104 St. Clair Ave. 819 E. 185th St.

Kraška kamnoseška obrt

15307 Waterloo Rd.

(V vladja trgovine Grdina & Sons)
EDINA SLOVENSKA IZDELAVAL-NICA NAGROBNIH SPOMENIKOV

—Beg sva pripravila zvito in premišljeno.

—Veliki knez odpotuje s svojimi častniki, toda isto noč se vrne preoblečen v kmeta.

—Iste noči sem odšla iz oče-tove hiše in se sestala s Kon-stantinom, ki me je čakal z vozom ter me pripeljal do naj-bližje železniške postaje.

—Tako sem prišla v Petro-grad.

—Med potjo sem ga prosi-la, naj stori vse, da zabiše sled za nama. Nič mi ne bi bilo ta-ko strašno, kot da naju dohi-ti oče, ki me je sigurno zasledoval.

—Toda moj strah je bil ne-potreben. Moj oče ni šel za svojo onečašeno hčerko. Mi-slil je, da je pobegnila s kakšnim častnikom in ni se niti trudil, da bi odkril moje biva-lišče in zvedel, kateri častnik me je odpeljal.

—Veliki knez me je med tem pripeljal v neko malo petro-grajsko hišo. Ker sem zahte-ovala, sva se poročila neke noči tajno v cerkvi. Toda ta poro-ka me ni mogla pomiriti. Ve-dela sem, da ne dovoljuje hišni zakon porodice Romanovih ni-kake zveze z ženo, ki nima iste-ga položaja in da je vsaka poroka neveljava, četudi je pravilno izvršena v cerkvi.

—Bila sem torej ljubimka velikega kneza — nič več — nisem bila njegova žena.

—Leto dni pozneje sem sede-la pri zibelki svojega otroka.

—Rodila sem mu dečka, ki naju je še ožje in še nežnej-še zvezal.

—Veliki knez mi je prisegel, da se ne bo nikdar oženil in da bo trajal najin položaj ve-dno, četudi sam v tej najini sedanji obliki.

—Prisegel mi je, da bo mo-jemu otroku dober oče, in če-tudi me ne more napraviti pred svetom za svojo ženo, bo storil to v svojem srcu.

Sonja omolkne. Spomin jo je pretresel.

—Ali je držal svojo prise-go? — vpraša Vulkov.

—Kako jo je držal, je naj-boljši dokaz to, da se nahajam sedaj, kakor vidita, v sibirski ječi!

—Nekega večera me napa-dejo stražniki. Nisem imela ni-ti toliko časa, da bi se oblekla. Nato so me odveli od moje-ga otroka.

—Priznavam vam, da me to ni iznenadilo. Že dolgo sem vedela, da me čaka ta usoda — čim izve car o razmerju svo-jega brata z menoj.

—Nekega dne je prišel k meni Ivan Kardov, človek, ki je v kratkem času postal pe-trograjski policijski ravnatelj — kako in na kakšen način, to si lahko mislite — in mi izjavil, da je sklenjeno moje prognanstvo v Sibirijo. Ko sem mu odgovorila, da bo me ve-liki knez Konstantin branil, po-tegne on smeje se iz žepa ne-ko listino.

—Bil je ukaz, ki me je pošil-jal v to grozno deželo, a pod-pisal ga je — carjev brat, ve-liki knez Konstantin.

—Podpis je bil ponarejen! — vzkligne Knudson. — Po-znam velikega kneza kot sa-mega sebe. Nikdar ne bi storil on nekaj takega.

—Podpis je bil pravilen, — odvrne Sonja žalostno. — Po-leg njega je bil tudi njegov pečat. Sicer pa sem videla tu-di po drugih znamenjih, da je veliki knez res sam podpisal obsodbo.

—Kakšna znamenja so bila to?

—Veliki knez me je često opozarjal, da bi bilo mogoče, da nekdo ponaredi njegov pod-pis, ako zve za najino razmer-je, da bi mi mogel nekdo pod njegovim imenom kaj sporoči-ti. Zato mi je rekel, da je sa-mo tedaj podpis res njegov, ako se nahajata pod njim dva majhna križiča.

—Ali jih je imel podpis na obsodbi? — vpraša Knudson.

—Da! — odvrne Sonja bri-dko. — Tedaj sem takoj vede-la, kaj je na stvari.

—Iste noči so me odpeljali in tako sem dospela po mno-gem trpljenju sem v Kras-nojarsk. Tukaj so mi dali na obraz železno krinko, da ne bi nikdar več videl človek mojega obraza.

Nesrečnica omolkne. Ni jo-kala — njena bol ni imela več solz.

Nekaj minut je vladala ti-šina v ječi.

Nato reče kovač Vulkov.

—Trenutek svobode je pri-šel, Sonja Palen. Pojdi za me-noj! Tvoje besede mi dokazu-jejo; da ne pomagam nevred-nici. Vse bom storil zate, kar-koli leži v moji moči.

—Kam me boš odpeljal? — vpraša Sonja. — Ali smem ve-deti, kaj si sklenil z menoj?

—Čuj torej — odvrne Vul-kov, — kakšne okolnosti omo-gočujejo tvoj beg. Sicer je, kakor veš, nemogoče osvoboditi sibirskega kaznjence. A če-tudi se mu posreči beg, ga bo-do brezpogojno ujeli stražniki še pred mejo.

—Toda oni, ki so zaupali meni, so bili skoro vedno reše-ni.

—Že dolgo živim v Krasno-jarsku in spoznal sem se s krajem in ljudmi.

—Prepotoval sem celo deže-lo, ker so mi dovolili potova-

nje v okolič.

—Nekega dne sem šel v pla-nino Altaj.

—Ta pot je nevarna, ker pe-lje sedaj nad strašnim pre-padom, sedaj zopet po globo-kih dolinah in klancih od ka-terih se dvigajo pečine skoro navpično v višino.

—Vzpenjal sem se po klan-cih, prepotoval sem nepregle-dna močvirja in prodril v pra-gozd. Jezdil sem malega koza-škega konja, ki so mi ga poso-dili ob vznožju planine. Imel sem namreč dobra priporočil-na pisma.

—Sprejeli so me, kot da ni-sem prognanec, temveč vpli-vna oseba.

—Nameraval sem prepotova-ti goro Altaj, toda kozaki, ka-terim sem o tem govoril, so se mi smejali ter rekli, da more edino kirgijski konj ponesti človeka na to goro.

—Človeška noga se ne more obdržati.

—Na svojem izposojenem konju sem šel torej dalje na pot in jezdit po oni lepi, a istočasno nevarni okolici, ko za-slišim nenadoma klice na po-moč.

—Niso bile ruske besede, temveč kirgijske.

—Jaz postojim, skočim s se-dla ter se nagnem nad prepad. Tedaj zapazim na neki peči-ni Kirgiza, ki je strmoglavil s svojim konjem v globino.

—Konj je bil mrtev, kakor se mi je zdelo. Človek je še ži-vel in jaz grem tja. Imel sem pri sebi širok jermen z moč-no jekleno kvako. Na postaji so mi namreč rekli, da se la-hko zgodi, da bom kaj takega potreboval.

—Po polurnem mučnem delu se mi je posrečilo, da sem ga rešil iz njegovega groznega po-ložaja.

—Ko je končno stal poleg mene, se mi vrže pred noge in

začne mrmrati kirgijske bese-de zahvale.

—To je bil kirgijski pogla-var Vojtrigo, mladenič še, ki je prebival v irkutskih stepah, kakor sem pozneje slišal.

—Lovil je v planini in pa-del pri tem v prepad.

—Govoril je malo ruski in sva se lahko sporazumela.

—Rekel mi je, da je sedaj vezan z menoj na življenje in smrt, ker sem mu rešil življe-nje in da lahko vedno raču-nam na njega, kadar bom po-treboval prijatelja.

—Odpeljal me je k svojemu plemenu in tam sem živel ne-kaj tednov kot njegov gost.

—Ko sem se končno poslo-vil od njega, da se vrnem v Krasnojarsk, mi izroči žele-zno rokavico ter mi reče:

—Čim dobim to rokavico od tebe, bom prišel v nekaj dneh k tebi, ker bom vedel, da me potrebuješ.

—Nekaj časa se že poslužu-jem svojega kirgijskega prija-telja, kadar želim osvoboditi kakega kaznjence. Jaz pošljem rokavico kirgijskem poglavar-ju, a točno štirinajst dni po-zneje pride on v Krasnojarsk, da sliši moje naloge. Tako dol-go traja namreč pot od njego-vega doma do sem.

—Pred štirinajstimi dnevi sem ga zopet poklical. Danes je prišel.

—On čaka četrte ure pred mestom na cesti in te bo, So-nja, odpeljal na svojem konju.

—On pozna pot in okoli-co boljše kot Rusi. Vodil te bo po gozdovih, v katere se ne upa nobeden ruski uradnik in sre-čno te bo pripeljal k svojemu plemenu.

—Tam lahko živiš nekaj ča-sa. Nato te bo Vojtrigo že ne-kako spravil v neko pristani-šče, od koder boš nadaljevala svoj beg.

—A sedaj pojdim, — na-

daljuje stari Vulkov zavrnivši Sonjino hvalo, — minute so dragocene. Vojtrigo ne sme za-man čakati. Sedaj se obrne koval-neralu Knudsonu.

Papež Pij XII., ko je podajal svoj apostolski blagoslov, takoj po kronanju.

Do JUGOSLAVIJE v 7 dne

NA SVETOVNO NAJHITREJŠEM PARNIKU

QUEEN MARY iz New Yorka 7. in 21. aprila

VIA CHERBOURG IN PARIZ

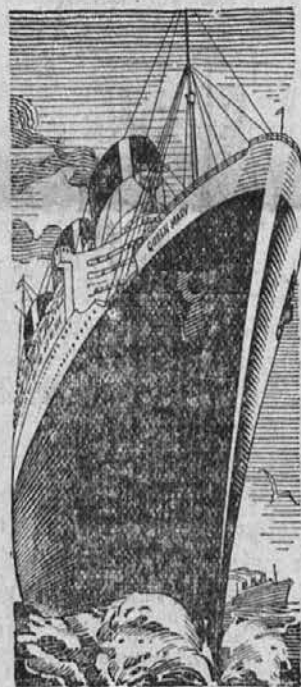
Izvrstna postrežba se da tudi na popularnem ekspresnem parniku

AQUITANIA iz New Yorka

15 in 29. aprila

UDOBNE AKOMODACIJE, JEDILA

IN POSTREŽBA

POSEBNI

JUGOSLOVANSKI IZLET

AQUITANIA 10. maja

Zadnjih 17 let je imela Cunard Star več potnikov kot katera druga. Vprašajte za knjižice, ki opisujejo gostinstvo 3. razreda na Queen Mary in tani; tudi knjižice "Kako dobiti sorodnike iz Evrope."

Za polne informacije se obrnite na:

Mihaljevich Bros.

6031 St. Clair Ave.

CLEVELAND, OHIO

CUNARD

LEPA
IZBERA
VELIKONOČNIH
KOŠARIC

SE TOPLO PRIPOROČA

Norwood Sweet Shoppe

6206 St. Clair Ave.

poleg Norwood gledišča

Posebnosti za veliko noč

Children's Permanent Wave \$2.00 naprej

Permanent za odrasle od \$2.50 naprej

Shampoo in Finger Wave 75c

Swing Up Styles 75c

Sanabor Barber Shop and Beauty Parlor

15801 Waterloo Rd. KENmore 2262

ŽELIMO VAM VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE

Kadar imate zadeve glede potovanja, denarna naročila, notarske kumente itd., se vselej zaupno obrnite na svojega domačega rojaka

STEVE F. PIRNAT CO.

6121 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND, OHIO

AMERISKI DOMOVINI

NAROČITE SI

DNEVNIK

AMERISKO DOMOVINO

NAJVEČJI

SLOVENSKI

DNEVNIK

NAROČAJTE

TISKOVINE PRI